

BUDAPESTI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepek után való napon is.

Főszerkesztő és laptulajdonos:
Rákosi Jenő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz.
Hirdetések nonpareille-számitással díjszabás szerint.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen

Hidavatás.

Budapest, okt. 4.

Az ezredik év össze fogja be hüvös lehelletével az országot. A millénium a vége felé jár, a kiállítás utolsó hónapját éli s az ünnepek hosszú sora megfogyatkozott. Két jelentős eseménye az ezredik évnek szorult össze jóformán egy hét keretében: mind a kettő a magyar munka ünnepe és dicsősége és mind a kettő a mi szabad, büszke, magyar Dunánk partján ment végbe.

Egy héttel ezelőtt szentelték föl azt az utat, a melyet magyar pénz, magyar tudomány és magyar munka vágott a Dunában hasznára minden nemzetnek, a mely élni akar vele, ma ugyancsak magyar mérnökök, magyar építők és vállalkozók művét avatta föl maga a király, egy új, pompás, széles, tágas utvonalat, a főváros két testvér része között, a rohanó Duna habjainak tetején.

Ferenc József hidja: ezt a nevet viseli az új alkotás, a mely filigrámnak tetsző vasláncával, hajlékony íveivel, karcsu pilléreivel emelkedik a belső körutak dunaparti vége és a Gellért-

hegy déli lába között. Ezrei az embereknek és kocsiknak használták már ma is, az után a séta után, a melyet a király ő felsége tett rajta s fogják használni a következő napokon, heteken és esztendőkön keresztül. Egy új, hatalmas és fontos ere nyílt meg a közlekedésnek a Duna két partja között, a melyek eddig a Lánchid és a Margithid sokszor távoleső és mindig elégtelen összeköttetésére voltak utalva. Azoknak a városrészeknek, a melyek az új hid környékén esnek, megadja a szabad, nyílt, akadálytalan fejlődés föl-tételeit.

Nekünk pedig, a kiket minden kődarab, a melylyel a fő- és székváros nagyobbá és szebbé lesz, megleléssel tölt el, büszke öröm a magyar kéznek ez a hatalmas munkája, az ezredéves Magyarországnak ez a tiszteletre méltó produkciója.

Tudósítóink a hidavatásról ezeket jelentik:

Királyavató

A gyönyörű őszi délelőtt, a mely mindenkit az utcára csalogatott ki, ma reggel televarázsolta közönséggel Budapest utcáit, a melyeknek — lévén a király nevenapja — különben is ünnepi képe volt. Minden középületről zászlók lobogtak, az az utvonat pedig, a melyen a királynak a vámházterre kellett hajtatni, csupa lobogó, szőnyeg és drapéria volt véges-végig. A gyalogjártót mindenütt nagy közönség tartotta megszállva, mely a Muzeum-köruton már tömeggé növekedett. A Kálvin-térről el-

kezdve a Dunáig rendőri kordon szorította vissza a sokaságot, szabadon hagyva az uttest közepét az ünnepre hajtó kocsiknak. Az ablakokban mindenütt tömördek asszony, messzelátóval, gukkerrel fölfegyverkezve várták a királyt, a ki arra volt jövendő.

A Vámház előtt a hid irányában vörös szőnyeg volt leterítve s két oldalán bársony portiérek szegték be az utat, a mely a hid följárójához vezetett. A szőnyeg elején fényes csapatban a várakozó urak álltak, elül a miniszterek, valamivel hátrább a tábornoki kar, egy csoportba összebujva az idegen konzulok csókaorru kalapjai, a kik közül egy daliás szerb huszártiszt válik ki. Balra az uttól a képviselők sötétebb csapata álldogál, köztük Podmaniczky Frigyes báró huszárörnagyi uniformisban, a melynek a szabása a szabadságharcra emlékeztetett. Egy-egy lilaszínű talár bizalmasan beszélget a sötét tógájú kálvinista püspökkel.

Balfelül a Sóház-utcában az udvari kocsik rendezkednek, jobbra beláthatatlan sora áll a diszfogatoknak. Szemben a hid irányában áll a ciborsátor, két oldalt ettől pedig fedett tribünökön csupa méltóságos és kegyelmes asszony, nyári világos toalettke, suhogó selyembe öltözött kisasszonyaikkal.

A társaságban ott voltak: *Bánffy Dezső* báró miniszterelnök, *Dániel Ernő*, *Fejérváry Géza* báró, *Wlassics Gyula*, *Perczel Dezső*, *Erély Sándor*, *Lukács László*, *Darányi Ignác*, *Jósika Samu* báró és *Josipovich Imre* miniszterek, *Apponyi Lajos* gróf főudvarnag, *Szapáry Géza* gróf főudvarmester, *Andrássy Aladár* gróf főkamarmester, *Széchenyi Gyula* gróf főajtónállómester, *Zichy Ferenc* gróf főtárnokmester, *Károlyi Tibor* gróf a főrendiház alelnöke, *Szilágyi Dezső*, a képviselőház elnöke, *Berzeviczy Albert*, a képviselőház alelnöke, *Vörös László*, *Cseörgheó Gyula*, *Gromon Dezső*, *Gränzenstein Béla*, *Bedő Albert*, *Plösz Sándor* és *Toepke Alfréd* államtitkárok, *Berzeviczy Ferenc* főispán, *Szapáry István* gróf főrendiházi háznagy, *Ráth Károly* főpolgármester, *Mihályi Viktor* balázsfalvi érsek, *Firczak Gyula*

A BUDAPESTI HIRLAP TÁRCÁJA.

A házi tücsök.

Opera három felvonásban. Szövegét írta *Willner*. Fordította *Abrányi Emil*. Zenéjét szerzette *Goldmark Károly*. A m. kir. operában először adták 1896. október 4-én.

Goldmark néha ellátogat Budapestre. A mint a bécsi gyorsvonat átrobog a határon, Goldmark lelkét sajátságos érzés fogja el. Az ősz német mester egyszerre visszagondol arra, hogy Keszthelyen született, ott nevelkedett a Balaton mentén, hogy elsőnek a magyar nótá zsongott a füleiben, hogy valamikor nekünk magyaroknak muzsikált s hogy ő így voltaképpen — magyar ember... Tovább szövi álmait s mire Budapestre ér, a bécsi öreg urból lelkes magyar hazafi lett. A híres Goldmark egyidőre a mienk. Egyik ilyen alkalommal támadt bizonyára az a terve, hogy a milléniumra magyar operát ír. Ő, a zenei technika nehézséget nem ismerő mestere megmutatja a fiataloknak, hogyan kell a magyar motívumokkal elbánni. Hozzá is fogott a munkához, de csakhamar abbahagyta s a milléniumi opera helyett, elkészült a *Házi tücsök*. Szép opera lett belőle, de nem a mi operánk. Meglesz-e az valamikor? Alig hiszszük.

A *Házi tücsök* szövegét Dickens híres meseje, a *The cricket on the heart* szolgáltatta. A mese kedves humora, kacskaringós prózája, szinte tulfinomnak tűnő realiztikus detailfestése, melyen könnyed, csillogó fátyolként lebeg a tündéries elem, olvasva végtelenül bájos. A tücsök a kis tündér, a ki ott tanyáz a derék

Peerybingle postamester házában a tüzhely mögött, onnan figyel a fiatal pár boldogságát, Dot asszony hitvesi szerelmét, ott szól a sístergő lángok mögül titokzatos, cirpelő hangon, korhol, dicsér, ha pedig baj van, elhívja a tündéreket mind, hadd jöjjenek segíteni, vigasztalni. Akkor is, mikor öreg embernek öltözve May jegyese titkolozik Dot-tal s Peerybingle halálosan féltékeny, a tücsök álomba ringatja a kétségbeesett férjet s álmában meggyőzi Dot jószágáról, hűségéről, tiszta szerelméről. S jóra fordul a mese vége. Peerybingle megbocsát kis feleségének, May fölismeri régi völegényét, Tackleton, a gonosz intrikus pedig félrevonul. Lehet ebből operaszöveget írni? Goldmark és librettistája, nyilván a *Jancsi és Juliska* hatása alatt, hol a naivságot emelik paizsra a verizmo ellenében, azt hitték, hogy igen Goldmarkot megragadta az egyszerű, kedves tárgy és remek zenébe öltöztette, melylyel eltakarta Willner dilettáns gyámoltalanságait. Willner urnak ugyanis voltak saját külön, Dickenstől teljesen elütő ötletei. A tücsökből mindenekelőtt — gölyát csinált. Szakított a gölya ősrégi tradícióival s Peerybingle urannak a kicsi John-t a tücsök hozza. Ez az örvendetes családi esemény egy „édes titkot“ visz a darabba, melyet Dot asszony, a tücsök és John ur annyiszor hangsúlyoznak, hogy a hallgató kezdi magát a körülményekhez képest rosszul érezni. Dickensnél a kis John él, igaz, hogy még pólyásbaba, de egy jónevelésű pólyás babának van legalább is annyi létjoga a színen, mint a kis Peerybinglenek, kit folyton csak avizálnak s a ki végre egy apoteozisban jelenik meg rózsabokorból kipattanva. Az első és második

fölvonást Willner drámailag különben is elejtette. Csak az utolsó képbe vitt némi életet és mozgalmasságot.

Nagy poétának a műve a *Házi tücsök* zenéje. Goldmark virtuoz tudásának, érző lelkének, előkelő művészi individualitásának egyaránt nyoma van a partitúrában. Hogyan csillog-villog az előjáték hangszerelése, mennyi bensőség s minő melodikus báj van mindjárt Dot első dalában! Corelli vagy Bach legszebb dallamaira emlékeztet. Néha, például May belépőjében, arkaizál; imitálja Morley régi angol madrigáljait. Másutt népszerű, fülbemászó, talán nagyon is könnyed. Sokan csodálkoztak azon, hogy Goldmark ennyi koncessziót tesz a nagyközönség izlésének. A második fölvonás kvintettje, kettős kánonnal bevezetve hangzás és dallam tekintetében is elsőrendű mestermű. May és Edward szerelmi duettjéből Sába királynőjének érzékisége szól. Legbrillánsabb a harmadik fölvonás zenekari előjátéka, melylyel ma Erkel frenetikus, szünni nem akaró tapsvihart aratott. A közönség addig tapsolt, míg meg nem ismételték. Noha az előadás az egy *Abrányiné* (Dot) igazán kedves alakítását kivéve, nem volt valami kitünő, Goldmarknak ovációszerű, fényes sikere volt. Az első fölvonás után hatszor, a második után tizenkétszer hívták részint a szereplőkkel együtt, részint egyedül a kárpit elé. A szegényes diszletek mellett nem hatott az a néhány izléses, eredeti kosztüm sem, melyen meglátszott *Keménydy* ügyes tervezete. A színházat, melynek minden zuga megtelt előkelő közönséggel, a király nevenapja alkalmából fényesen kivilágították. (k. a.)

püspök, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Salley Sándor, Gyöngyössi János, Jeszenszky Sándor, Popovics Sándor és Perleberg miniszteri tanácsosok Rudnay Béla főkapitány, Baranyay és Szohner minisztériumtanácsosok, Gerlóczy és Márkus alpolgármester, Kullmann Lajos fővárosi tanácsos, az állami hidak felügyelősége részéről Vörös Sándor osztálytanácsos és Eckermann műszaki tanácsos, Turenne gróf francia, Basili orosz, Barlovics és Ullmann dr. szerb, Haris görög, Lutfi bej török főkonzulok, Ludvig Gyula elnök-felügyelő, Keglevich István gróf, Podmaniczky Frigyes báró, Zichy Jenő gróf, Teleki Sándor gróf, Csávossy Béla, Helfy Ignác, Illyés Bálint, Papp Géza, Falk Miksa, Gajdri Ödön, Horváth Gyula, Légrady Károly, Münnich Aurél, Tolnay Lajos, Holló Lajos, Dégen Gusztáv, Gyürky Ábrahám gróf, Nikolics Fedor báró, Wekerle Sándor, Kammerer Ernő, Lukács Béla országgyűlési képviselő, Szalay Imre nemzeti múzeum igazgatója, Rakovszky István főszámszéki elnök, az új hid építői élükön Czeleki Aurél osztálytanácsossal és Szántó Albert műszaki tanácsossal, az egyetem és mtegyetem tanácsa, a művészet történeti kongresszus tagjai s nagy számmal a sajtó képviselői. Ott voltak továbbá Lobkovits herceg hadtestparancsnok, Rohonczy altábornagy budapesti parancsnok, Török, Vojnárovics, Bernoldik altábornagyok, Lahner, Csikós, Hanzsari, Durrmann stb. tábornokok, számos törzs- és altiszt.

Fél tizenkettőkor érkezett meg József kir. herceg, a ki Lobkovits hadtestparancsnok jelentését fogadta, s aztán a várakozó urak élén maradt.

Tizenkettő előtt néhány perccel — mint a tenger zugása — hirdette a közeledő harsogó éljenzés a király jöttét. Nyitott udvari kocsiban balján Bolfras altábornagygyal sebesebben közeledett ő felsége a várakozó urak felé, a kiknek ajkán egyszerre zendült meg az éljen.

Fiatalosan kiugorva a kocsiból először József kir. herceggel váltott néhány szót, azután intett Bánffy miniszterelnöknek, hogy indulhatnak. Mindenkinél föltűnt, hogy ma nem a háromcsillagos lovastábornoki atilla volt a királyon, hanem a tölgyfaleveles marsall-uniformos. Mielőtt megindultak, még hátraszólt József kir. hercegnek, a ki egy kissé elmaradt:

— Gyere hát te is!

Azzal folyton köszöngetve az éljenzőknek belépett a sátorba.

Az avatás.

A nyolcszögletes királyi sátor gazdagon aranyozott kupoláján korona ragyogott. A sátor maga oszlopokon nyugodott, teteje elefántcsont színű sima szövetszövetből való volt, az oldala pedig tengerzöld draperia aranyrojtval szegve, menyetezete vörös bársonyból való. A díszet nehéz szőnyegek egészítették ki. A sátor teteje toldiszszel ellátott, vörös faragott rudakra volt feszítve. Az izléses alkotmány a Benyovits Miksa cég munkája s becsületére válik a magyar iparnak. A sátorban volt egy íróasztal és egy támlásszék a király számára, hogy az alapító oklevelet aláírhasssa. Az íróasztalon remek írószerszám volt. Két oldalt csinosan díszített tribünök állottak. Mindezt az említett cég készítette.

Mikor a király megjelent a sátorban, mögötte József kir. herceggel, a tribünökön a hölgyek föl-emelkedtek helyükről, a férfiak pedig levették a kucsmát vagy kalapot. Dániel miniszter most előlépett s megkezdte beszédét, melylyel fölkeri a királyt a hid megnyitására, de mivel a sátor körül az elhelyezkedés kissé zajjal ment, a király néhányszor idegesen, boszus arccal balra nézett, úgy, hogy a miniszter csaknem megakadt beszédében. Egyszerre észrevette a király, hogy a miniszterek és valamennyi díszruhás, a kik a sátoron kívül maradtak, födetlen fövel állanak a fojtó déli verőfényben. Boszusága hirtelen eltűnt és kezével intett az uraknak: *tegyék föl a fővegüket a fejükre.* Mindenki fejére tette a kucsmát, kalapot.

A miniszter ezt a beszédet mondotta:

„Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk!

Az ezeréves magyar állam szívében, a székesfővárosba az utóbbi években tapasztalt rendkívüli, sőt rohamos fejlődés és kapcsolatban a mind sürűbbé és sokoldaluvá vált közlekedésnek fölszaporodott igényei mindinkább azt a hitet és meggyőződést keltették, mely valóságos közvéleménnyé vált, hogy a székes főváros határában létező dunai hidak már a forgalom lebonyolítására elégtelenek és hogy okvetlenül gondoskodnunk kell újabb hidak létesítéséről, ha a főváros eddig tapasztalt egészséges fejlődését megbénítani, vagy éppen megakasztani nem akarjuk.

E közvélemény hatása alatt keletkezett az 1898. évi XIV. tc., mely két új hidnak az építését elrendeli és melynek részleges végrehajtásának köszönhető emez új hid, melynél ma állunk és mely nemcsak a közlekedésnek már fennálló igényeit van hivatva kielégíteni, hanem megadja a jobb parton egy jövőbeni városi nagy terjeszkedésnek biztos alapját.

Es az ezeréves hazának történelmi emlékü Buda városa, mely annyi dertis, csillogó fénynek s annyi balsorsnak volt tanuja, már ma-holnap egy új városrészszel gazdagodva fog a székes főváros büszkeségével föltekinteni a várhegynek császári és apostoli királyi felségéd bőkezűsége által remekül kiépített királyi palotájának (Élénk éljenzés), melyről az izmosodó országra szerteszét sugárzik az állzmélet bölcs vezetésének s a béke áldásának dicsőfénye. (Lelkes éljenzés.)

Midőn császári és apostoli királyi Felségédnek, ki legmagasabb megjelenésével székes fővárosa fejlődésének mai nagy jelentőségű napját megszentelni s a fővárosa iránt táplált érzelmeit ujabban is azzal tanusítani méltóztatott, hogy e hidnak legmagasabb nevével leendő elnevezését legkegyelmesebben megengedni kegyeskedett, (Lelkes éljenzés.) forró hálánkat és köszönetünket kifejezünk, felségédhez legmélyebb hódolattal azzal az alázatos kérelemmel vagyok bátor járulni, hogy a hidban elhelyezendő okiratot aláírni, e hidat, melyben a nemzetközi pályázat ellenére is magyar mérnöki műjuttott megvalósulásra, (Élénk éljenzés.) s melylyel a hazai vasipar is maradandó emléket állított önmagának, az utolsó vasszög beleillesztésével befejezetté tenni és a közlekedés számára megnyitni kegyeskedjék. (Élénk éljenzés.)

A király erre ezt a feleletet olvasta le egy lap papirosról:

Örömmel engedtem meg, hogy ez új hid nevével viselhesse s midőn azt a közfoglalomnak ezennel átadom, őszintén kívánom, hogy e szép mű, mely egyszersmind a magyar műépítészetnek és vasiparnak kiváló teremő képességét is tanusítja, újabb hathatós tényezője legyen kedvelt magyar székesfővárosom további fölvirágzásának.

A közönség éljenzett, ezután Vörös László államtitkár lépett elő és fölolvasta az alapító oklevelet, melyet lapunk vasárnap számában ismertettünk. Ennek megtörténte után a miniszter fölkeri a királyt, írja alá az oklevelet. Felsőége leült az asztalhoz, csipetűt tett az orrára és egy ezüst tollal aláírta az alapító levelet. Most Dániel miniszter arra kérte, hogy nyomjon meg egy az asztalon elhelyezett gombot, hogy ezzel az utolsó szöveget beleverje a hidba. A király erősen megnyomta a gombot, mire a hid fölől sístergés, majd koppanás hallatszott: az utolsó szög bele volt verve a hidba. A gomb ugyanis villamos vezetékkel megmozgatott egy emelőt, mely egy kis pörölyt sürített levegő segítségével 45 tonnás erővel zudított a szögére, melyen, az ütés után félgömbölyűre lapulva, a pörölyön levő mélyedésnek megfelelően a király monogramfája vált megörökítve. Ujra fölhangzott az éljenzés.

A király most leszállt a sátorból és többeket megszólított. Vörös László államtitkártól a hid építéséről kérdezősködött, Csörgheő államtitkártól azt kérdezte, mikor épül föl az esküteri hid?

— A jövő évben, felség, felelt az államtitkár.

— De az a hid egynyilású lesz?

— Igen, felség.

A király ezután bemutatatta a hid műszaki vezetőségének többi tagját, Förster miniszteri tanácsost, Czeleki oszálytanácsost. Szántó Albert műszaki tanácsost, Nagy Virgil főmérnököt, Sefelner gépgyári felügyelőt Gärtner és Zsigmondy vállalkozókat, néhány mérnököt és Jungfer Gyula gyárost. A király a mérnököket németül szólította meg. Egyikük magyarul felelt, mire a király is magyarul szólt hozzá. A következő urat ismét németül szólította meg.

Ezalatt az alapító okmányát elhelyezték a pesti kapuzat tetején szárnyaló turulmadár alá.

A király most megindult az új hidra, mely üres járóival impozánsan fehérlett a néző elé. A hid az ő két hatalmas díszes kapuzatával, melyeken a turul röpköd és könyedén hajló karcsu testével, megragadó hatást tett azokra, kiknek lába ma délen először érintette. Két oldalt a széles gyalogut aszfaltozva van, középtűt a kocsit, melyre részben már ráfektették a villamos vasut sineit, apró kavicsos volt behintve. A király a kocsit ment át, követtetve az avató ünnep egész közönségétől. Egyfelül Dániel, másfelül Bánffy kísérték a felséget, utánuk haladt József kir. herceg a generálisokkal. A király séta közben sokat kérdezősködött Dániel

minisztertől a hidról; a pesti kapuzat előtt meg is állott, hogy azt jobban szemügyre vegye. A Dunáról a közben zajos éljenzés hallatszott: az evezős egyesületek tagjai éljenztek, kik csónakjaikon a hid körül cirkáltak; egy személyszállító hajóról, mely megsufoltan éppen akkor ment el a hid alatt, szintén viharos éljenzés szállt föl, de a legnagyobb zaj, ujjongás, éljenzés Budáról, a Gellért oldaláról zugott a hidon átvonuló király s az utána özönlő fényes közönség elé.

A budai parton.

Tündöklő nemzeti díszbe öltözködött az öreg Buda is, mert a mai nap voltaképpen az ő ünnepe volt. Megint közelebb jutott egy egész évszázaddal a szépséges, ifjú testvérvárosához, a melytől oly messzire elmaradt. Utcáin fölbredt az álmos csönd s omlatag háza szinte megfiatalodtak a lombok és virágok pompájától. A Döbrentey-utca, a mely Hollós Mátyás óta talán ma látott először királyt, ugy kicsinosította magát, mint egy elhervadt szép asszony az unokája lakodalmán. És olyan régies is volt a toalettje. Fakó zászlók bólogattak a háztetőkön s az ablakokból rég porladó kezek himzéseit kandikáltak ki az utcára.

A nép apraja-nagyja kiköltözött a házakból s táborot ütött a Gellért-hegy szakadékai közt, a honnan végig lehetett nézni a tulsó part ünnepét is. Megelevenedett az egész hegy a kapaszkodó, guggoló emberek tömegétől s az asszonyok világos kalapjai, piros napernyői megannyi virág gyanánt váltak ki a sziklák szürkességéből. Volt ott vagy négyezer ember s akárhány halálos veszedelmek közt mászott föl egy-egy lapos tetejű sziklára. Még legjobban jártak azok, a kik a hegy tátongó barlangjába menekültek a tüzes napsugár elől, a mely odafönn az ormon, de lenn a kényelmes, sima földön is valósággal megfűrésztötte saját ve-rejtékükben az embereket. A barlang rámereszi óriás fekete szemét az új hidra, a melyen van is mit bámulnia még az ilyen vén szörnyetegnek is, a ki századok csodáit látta.

A hegy tövében is sűrű csoportokba verődött az ünneplő közönség s nehezen várta a boldog pillanatot, hogy átsétálhasson vendégképpen a gyönyörű, karcsu hidon. Éjfélig nem szedtek vámot s az ember csoda gyanánt beszélheti el majdan az unokáinak, hogy ingyen ment át a király hidján az egyik partról a másikra. A budaiaknak oly kevés jut a világ város örömeiből, hogy az ilyen mérsékelt polgári élvezetet is meg kell becsülniök. Az unokák kedveért megörökítjük ezennel Borsodi László ur nevét is, a ki éjféli után elsőnek ment át a hidon, lefizetvén az első két krajcárt a 2,260.000 forintba rugó költségek törlesztésére.

A hidon nincs egy árva lélek, holott tegnap még százával sürögtek-forogtak rajta az emberek. A kik hónapok óta éjjel-nappal furták, kalapálták s leszállottak a Duna fenekére, hogy jól megvessék a fundamentumát, összeszedték szépen a szerszámjaikat s mentek tovább új munkát keresni. Szurtos kezű, sápadt emberek, a kik foszladozó kék rongyokkal nem is illettek volna bele a díszruhás ünneplő sokaságba. Félreállottak s ott hagyták a kezük munkáját, a mely így elhagyatva, olyannak látszott, mintha nem is emberek nehéz alkotása volna, hanem valami láthatatlan hatalom varázsolta volna a habok fölé.

Tizenkét órakor éljenzés hangzott át a tulsó partról. A király megérkezett s kezdődött a hid-avatás. A Gellérthegyen ernyőt formáltak kezükből az emberek s úgy néztek a messzeségbe. Egy fotográfus élt az alkalommal s lekapta hamarjában a némán bámuló tömeget. Soha ennél érdekesebb csoportot nem fotografáltak. Az angol turistáknak ég felé mered minden hajuk szála, ha szemük elé kerül ez a kép. Ökölnyi gyerekek valóságos istenkisértéssel kapaszkodtak föl egy-egy sziklacsucra, a melyre félve száll le talán még a madár is.

Egyszerre csak megszólalt a hegy, hatalmas dörgéssel, mint amikor a citadella ágyui bömbölnek a tetején. A király elindult fényes kíséretével s már ott sétált a hid közepén. A hegyről meglátta a nép s harsogó éljenzés között kendőket, kalapokat lobogtatott feléje. A Dunáról is szállt föl hozzá egy-egy hatalmas üdvözlés. Regattisták lélekvesztői cikáztak a hid körül s a dresszes urak lobogó sápkájukkal köszöntötték a királyt.